

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 566/ 2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., K., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5 Co 104/2012 z 28. februára 2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 4 C 141/2008-177 z 3. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2013 doručená sťažnosť A. B. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 4 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 104/2012 z 28. februára 2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 141/2008-177 z 3. apríla 2012.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení navrhovateľky v súdnom spore *„o náhradu škody za ublíženie na zdraví s následkom smrti o ušlú výživu pre pozostalých“* vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 4 C 141/2008. Okresný súd rozsudkom z 10. novembra 2010 uložil odporcom povinnosť *„spoločne a nepodielne zaplatiť“* sťažovateľke prisúdenú istinu s úrokmi z omeškania, ako aj *„rentu vo výške 100 Eur mesačne...“*. Doplnčiacim rozsudkom z 21. januára 2011, ktorým okresný súd doplnil IV. výrok rozsudku z 10. novembra 2010, návrh sťažovateľky v prevyšujúcej časti zamietol. Krajský súd *„uznesením č. 5 Co 25/2011 zrušil doplnčací rozsudok... a vec vrátil na ďalšie konanie“*, lebo jeho odôvodnenie *„je z hľadiska gramatického nezrozumiteľné a zároveň také, že ho nie je možné považovať za strohé“*. Okresný súd ďalším rozsudkom (č. k. 4 C 141/08-177 z 3. apríla 2012) sťažovateľkin návrh (v prevyšujúcej časti, pozn.) zamietol. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 5 Co 104/2012 z 28. februára 2013 potvrdil *„rozsudok súdu 1. stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku I., ktorým súd návrh zamietol s tým, že ide o doplnujúci rozsudok k rozsudku... zo dňa 10. 11. 2010“*.

3. Sťažovateľka (ktorá nesúhlasila so skutkovými a právnymi závermi) považovala *„rozsudok prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu za diskriminačný...“*, ako aj nezákonný a zjavne nespravodlivý.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Krajský súd... rozsudkom sp. zn. 5 Co 104/2012-191 zo dňa 28. 2. 2013 a Okresný súd... rozsudkom č. 4 C/141/2008-177 zo dňa 3. 4. 2012 porušili základné právo sťažovateľky zaručené v čl. 20 ods. 4), 46 ods. 1) Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“

Rozsudky Krajského súdu... z 28. 2. 2013 a Okresného súdu... zo dňa 3. 4. 2012 sa zrušujú a vracajú Okresnému sudu... na ďalšie konanie.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 22 047,60 €.

Sťažovateľovi sa priznávajú trovy právneho zastúpenia v sume 331,13 €...

Krajský súd... a Okresný súd... sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy tohto konania vo výške 331,13 €.“

5. Ako dôkazový materiál sťažovateľka k sťažnosti pripojila rozsudky okresného súdu z 10. novembra 2010 a 3. apríla 2012, ako aj rozsudok krajského súdu z 28. februára 2013.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok... Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (koncentrovanom v jeho petite, pozn.).

9. Predmetom posudzovanej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 141/08 a jeho rozsudkom z 3. apríla 2012, ako aj postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 104/2012 a jeho rozsudkom z 28. februára 2012 boli porušené jej v sťažnosti označené práva (body 1 a 4).

10. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka predmetnou sťažnosťou najprv napadla postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 141/08 a jeho rozsudok z 3. apríla 2012. Vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmavať napadnuté rozhodnutie okresného súdu (a postup v konaní mu predchádzajúci), keďže proti nemu bol prípustný riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, a o odvolaniach proti nemu rozhodol krajský súd ako súd odvolací rozsudkom č. k. 5 Co 104/2012-191 z 28. februára 2013. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok krajského súdu sp. zn. 5 Co 104/2012 z 28. februára 2013, možno zo sťažnosti vyvodiť, že sťažovateľka namieta porušenie

svojich v sťažnosti označených práv postupom krajského súdu a jeho rozsudkom, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie, t. j. stotožnil sa s faktickými a v zásade aj s právnymi názormi a závermi tohto súdu, ktoré však podľa názoru sťažovateľky vyplývali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a nesprávnych právnych záverov (pozri tiež bod 3).

II.A

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

12. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

13. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím krajského

súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 5 Co 104/2012 z 28. februára 2013 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy, resp. dohovoru.

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zistených skutkových záverov. V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd po uvedení priebehu a výsledku konania prvostupňového súdu oboznámil podstatu odvolacej argumentácie sťažovateľky a vyjadrenie odporcu v 3. rade (Allianz – Slovenská poisťovňa, a. s., Bratislava) k odvolaniu. Svoje rozhodnutie odôvodnil krajský súd takto:

„Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 O. s. p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 21. 12. 2012 o 16,00 hod. a zistil, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Ust. § 205 ods. 2 O. s. p. taxatívne určuje dôvody, ktorými možno odôvodniť odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p., teda nesprávny skutkový záver súdu prvého stupňa je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak súd pri hodnotení dôkazov nepostupuje podľa kritérií uvedených v ust. § 132 až 135 O. s. p. teda ak jednotlivé dôkazy a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti nehodnotí z hľadiska ich vierohodnosti, pravdivosti a významu pre posúdenie veci z právneho hľadiska.

Nesprávne právne posúdenie veci podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, ak dôjde k omylu súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Za mylnú aplikáciu právnych predpisov sa považuje použitie iného právneho predpisu než sa správne mal použiť alebo aplikácia správneho právneho predpisu, ale jeho nesprávny výklad.

Odvolací súd v prejednávanej veci nezistil, že by rozsudok súdu prvého stupňa vychádzal z nesprávneho skutkového a právneho záveru. Preto je odvolanie navrhovateľa nedôvodné.

Súd prvého stupňa navrhovateľkou produkované dôkazy na preukázanie skutkových tvrdí (zrejme tvrdení, pozn.) hodnotil v súlade s kritériami uvedenými v § 132 O. s. p. a jeho hodnotenie i skutkový záver si osvojuje i odvolací súd.

Predmetom konania bola náhrada škody za ublíženie na zdraví s následkom smrti a to ušla výživa pre pozostalú manželku z titulu škody na zdraví, ktorú utrpel M. K. ako manžel navrhovateľky, ktorý dňa... 1997 podľahol zraneniam, ktoré utrpel pri dopravnej nehode dňa.... 1997. Navrhovateľka žiadala priznať náhradu nákladov na svoju výživu za obdobie od dopravnej nehody, t. j. od... 1997 do zmeny pomerov sumu 8.000,- Sk a jej dcéry, predtým navrhovateľky v 2. a 3. rade, každá po 4.171,50 Sk, teda spolu žiadali 686.406,- Sk s úrokmi z omeškania.

Súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom, kde uložil odporcom spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľkám, spolu sumu 686.406,- Sk k rukám navrhovateľky v 1. rade so 17,6 % úrokom z omeškania za obdobie od 1. 6. 1997 do 31. 10. 2000. V ostatnej časti, vo výrokoch o plnení povinností odporcov v 1. až 3. rade za obdobie od 1. 11. 2000 do zaplatenia a v nadväzujúcich výrokoch bol tento rozsudok zrušený odvolacím a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu prvého stupňa bolo uložené ustáliť a zistiť za obdobie od 1. 11. 2000 do budúca všetky príjmy navrhovateľiek v 1. až 3. rade, vyžiadať správy o vdovskom, i sirotských dôchodkoch, či sú zamestnané a v akých pomeroch žijú. Pre prípad potreby mal súd vyžiadať aj správy o potvrdení pracovného pomeru nebohého v zahraničí.

Čo sa týka navrhovateľky v 2. a 3. rade, bolo právoplatne vo veci rozhodnuté. Predmetom konania ostal len vylúčený nárok uplatňovaný navrhovateľkou za obdobie od 1. 11. 2000 do budúca.

V časti, v ktorej bolo vyhovené návrhu bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 4 C/141/2008-120 zo dňa 10. 11. 2010.

Súd prvého stupňa odôvodnil výšku príspevku priznanú na výživu pozostalej manželke tak, že v obdobiach kedy bola navrhovateľka zamestnaná určil ju sumou 100,- Eur a v obdobiach, keď bola nezamestnaná sumou 150,- Eur mesačne.

Vzal do úvahy skutočnosti ohľadom príjmov, jej predpokladaných výdavkov na strane zomrelého, i pozostalých, ako i ostatné skutočnosti a tiež vzal do úvahy, že rozhodujúci je stav v čase smrti manželky navrhovateľky. Takže následné, prípadné zvýšenie životných nákladov v nasledujúcom období u pozostalého nie je rozhodujúce. Prihliadol na vyplácaný vdovský príspevok, ako i v rámci posudzovania rodiny nepriamo na vyplácaný sirotský dôchodok a vo veci sirôt už i vydaného rozhodnutia o príspevku na ich výživu. Pri rozhodovaní prihliadol i na kurzové zmeny k pomeru Talianskej líry ku Slovenskej korune, respektíve po zavedení Eura v Taliansku ku kurzovým zmenám Slovenskej koruny k Euru a po 1. 1. 2009, po zavedení Eura v Slovenskej republike aj ku konverznému kurzu Slovenskej koruny k Eur. Uvažoval, že v prípade keby zomrelý naďalej pracoval v cudzine, prinášal by rodine čoraz menej Slovenských korún. Jeho príjem by sa teoreticky znižoval. Samozrejme, s ohľadom na ekonomický vývoj by zase jemu mohol vzrásť plat a tento vývoj zase priniesol tiež nárast cien, ale celkovo možno konštatovať, že kurzové vplyvy nemali zásadný vplyv na posudzovanie výšky príspevku na výživu pozostalého manžela zo strany súdu. Následne dospel úvahou k sume, ktorá je uvedená vo výroku rozsudku a ktorá ale znižovala jeho dávku sociálneho zabezpečenia poskytovanú z dôvodu úmrtia, teda vdovského, ktoré navrhovateľka poberá. Poukázal na zákonnú úpravu, ako aj súdnu prax, napríklad R 71/2002, alebo rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 25 Cdo/1161/2000.

Odvolačný súd má za to, že pri určení výšky ušlej výživy pre pozostalú manželku pri svojej úvahe súd prvého stupňa nevybočil z rámca formálnej logiky, teda jeho rozhodnutie o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti možno považovať za vecne správne.

Súd prvého stupňa správne vychádzal z ust. § 448 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účinného do 19. 6. 1997. Náhrada nákladov na výživu všetkých pozostalých tu bola ohraničená tak, že nesmie dovedna prevýšiť sumu, do ktorej by zomretému patrila náhrada za stratu na zárobku podľa ust. § 447 ods. 2.

Táto výška tejto náhrady bola vypočítaná na 26.989,- Sk.

K odvolacej námietke navrhovateľky, že prečo súd nevychádzal z údajov v čase úmrtia manžela navrhovateľky, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa správne skúmal pomery za obdobie od 1. 12. 2000 do budúcnosti z dôvodu, že do tohto termínu už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Nemožno nesúhlasiť s odvolateľkou, že by si súd prvého stupňa

nevedomil skutočnosť, že skúma zárobok, ktorý je základom pre výpočet renty a tento je už sumou redukovanou podľa platných predpisov. Súd prvého stupňa stále vychádzal zo sumy 26.989,- Sk. Pokiaľ skúmal i príjem navrhovateľky, ktorá sa skutočne snažila starať o rodinu, nemožno hovoriť, že by túto skutočnosť súd prvého stupňa nejakým spôsobom zneužil.

Na tom nič nemení ani skutočnosť, že určil sumu renty v rozpätí od 100,- eur, v čase keď navrhovateľka pracovala do 150,- Eur, keď táto nepracovala a mohol určiť sumu v rozpätí od 0 do 265,55 Eur, tak ako to tvrdí navrhovateľka.

Na rozhodnutie vo veci nemala podstatný vplyv ani skutočnosť, že súd prvého stupňa konštatoval, že dcéra navrhovateľky bola niekoľko mesiacov zamestnaná. Zo samotného petitu rozsudku nevyplýva, že by táto úvaha súdu prvého stupňa mala vplyv na priznanie výšky náhrady za ušlú výživu. Súd prvého stupňa striktno určil náhradu vo výške 100,- Eur za čas, keď navrhovateľka pracovala a 150,- Eur za čas, keď nepracovala.

Pokiaľ ide o uplatnené úroky z omeškania, táto otázka, teda chyba návrhu v časti špecifikácie úroku z omeškania bola riešená už v uznesení Krajského súdu v Prešove č. k. 5 Co/297/2009, 5 Co/88/2010–69 zo dňa 8. 7. 2010. Odvolací súd tu jednoznačne konštatoval, že zo spisu vyplýva, že pri podaní návrhu si navrhovateľka spolu s deťmi uplatnila úrok a nie úrok z omeškania. Ide o celkom iný právny nárok, pričom z pôvodnej sumy 686.406,- Sk bol priznaný 17,6 % úrok z omeškania za obdobie do 31. 10. 2000 právoplatne. Úrok z omeškania si preukázateľne navrhovateľka uplatnila tak, ako to vyplýva z č. l. 12 spisu podaním doručeným Okresnému súdu Kežmarok dňa 10. 10. 2008. Išlo o upresnenie petitu návrhu zo strany právneho zástupcu navrhovateľky, až vtedy bol teda riadne uplatnený úrok z omeškania. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že mohlo dôjsť k chybe tak, že navrhovateľka skutočne myslela úrok z omeškania za jednotlivé mesačné platby – renty. Nič nebránilo navrhovateľke svoj návrh, pokiaľ pochybila upraviť skôr, teda pred uplynutím premlčacej doby. Na tom nič nemení skutočnosť, že v rámci právneho poriadku je úrok viazaný na bankové úroky a úroky z pôžičiek, prípadne úroky z vkladov alebo iných dlhov v súvislosti s peňažnými prostriedkami.

Odvolací súd nepovažuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za diskriminačné, pričom neobstoí ani názor navrhovateľky, že by dôkazy súd prvého stupňa vyhodnocoval zjavne v jej neprospech.

Ako príklad príjmu v rodine navrhovateľky odvolací súd uvádza príjem v rodine k 1. 12. 2000, keď vdovský dôchodok navrhovateľky činil 2.772,- Sk, sirotsky dôchodok oboch dcér 2.774,- Sk, čo je spolu 5.586,- Sk. K tomuto dátumu mali dcéry navrhovateľky priznanú náhradu na výživné vo výške 8.343,- Sk. Navrhovateľke za tento mesiac bola priznaná náhrada na výživu vo výške 150,- Eur, čo je cca 4.500,- Sk. Teda spolu príjem, ktorý tvorili dôchodkové dávky a náhrada výživného do rodiny predstavoval 18.389,- Sk, čo predstavuje 70 % sumy 26.989,- Sk., ktorú predstavuje redukovaný zárobok manžela navrhovateľky v čase úmrtia. Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne rozhodol. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O. s. p. v jeho napadnutej časti, teda vo výroku I., ktorým súd návrh zamietol podľa ust. § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil s tým, že pre upresnenie uviedol, že ide o dopĺňací rozsudok k rozsudku č. k. 4 C/141/08-120 zo dňa 10. 11. 2010 (§ 164 O. s. p.).“

15. Ústavný súd zastáva názor, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

16. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a

námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

17. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

18. Ústavný súd na záver poznamenáva, že dôvody rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 104/2012 z 28. februára 2013 sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

19. Vychádzajúc zo zistených skutočností, ako aj z konštantnej judikatúry ústavného súdu spojenej s posudzovaním dodržiavania zásad spravodlivého procesu dospel ústavný súd k záveru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva

podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

II.B

K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy

20. Ústavný súd podľa svojej stabilizovanej judikatúry (napr. II. ÚS 78/05, I. ÚS 310/08) zastáva názor, že všeobecný súd spravidla nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné práva vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda o prípadnom porušení uvedených práv by bolo možné v danej veci uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

21. V nadväznosti na záver prezentovaný v bode 19 ústavný súd odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť aj námietky sťažovateľky týkajúce sa porušenia čl. 20 ods. 4 ústavy (pozri bod 8.2), ktorý garantuje ochranu vlastníckemu právu, pretože absencia porušenia ústavnoprávných princíпов vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti orgánu verejnej moci za porušenie práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru (obdobne napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/07, III. ÚS 284/07, III. ÚS 114/09). Navyše, v danej veci absentuje aj príčinná súvislosť medzi namietaným porušením tohto práva a rozhodnutím všeobecných súdov vo vzťahu k predmetu súdneho sporu (náhrada ušlej výšky pre pozostalých).

22. Ústavný súd vychádzajúc z uvedených skutočností a záverov odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti (II.B) z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

23. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v petite sťažnosti (bod 4).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2013